podatki.biz
INFORMACJIE DLA PODATNIKÓW MAŁYCH I DUŻYCH

Table of Contents

Table of Contents 1
System podatkowy w Polsce - Wprowadzenie 2
Ogólne prawo podatkowe 2
Poszczególne podatki – krótka charakterystyka ogólna 3
- Podatek dochodowy od osób fizycznych 3
- Podatek dochodowy od osób prawnych 4
- Podatek od towarów i usług 5
- Podatek od czynności cywilnoprawnych 5
- Podatek od nieruchomości 5
- Podatek od środków transportowych 6
- Opłaty: targowa, miejscowa i uzdrowiskowa, reklamowa i podatek od psów 7
- Opłata reklamowa 7
- Podatek od psów 7
- Opłata skarbowa 8
- Podatek od spadków i darowizn 8
- Podatek rolny 9
- Podatek leśny 9
- Podatek akcyzowy 9
- Podatki branżowe 10

System podatkowy w Polsce - Wprowadzenie

Zanim rozpoczniesz, kilka zdań na temat konstrukcji e-kursu. To kolejne lekcje, w kolejności, którą zalecamy (ale która nie jest obowiązkowa), w których znajdziesz nie tylko omówienie podstaw prawnych, ale i przykłady oraz ćwiczenia do samodzielnego wykonania. Rozwiązywanie ćwiczeń pomoże Ci ugruntować zdobywaną wiedzę, oraz opanować umiejętność samodzielnego odszukiwania i gromadzenia informacji. To zaś spowoduje, że w przyszłości, nawet jeśli nie będziesz pamiętał szczegółów, szybko odnajdziesz miejsca, w których uzupełnisz i zaktualizujesz wiedzę.

Podstawy prawne nakładania obowiązków podatkowych

Omawianie kwestii podatkowych rozpocznijmy od zwrócenia uwagi, że prawne podstawy nakładania obowiązków podatkowych zawarte są w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r., obowiązującej od 17 października 1997 r.

W art. 217 Konstytucji RP wskazano, że:

- nakładanie:
    1. podatków,
    2. innych danin publicznych,
- określanie:
    1. podmiotów opodatkowania,
    2. przedmiotów opodatkowania,
    3. stawek podatkowych,
    4. kategorii podmiotów zwolnionych od podatków,
    5. zasad przyznawania ulg i umorzeń podatkowych

może następować wyłącznie w drodze ustawy.

Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 8 Konstytucji RP jej przepisy stosuje się bezpośrednio, chyba że ten akt prawny stanowi inaczej. Oznacza to, że jeżeli w przepisach prawa podatkowego zawarte jest unormowanie sprzeczne z określonym przepisem Konstytucji RP, stosuje się przepis Konstytucji RP.

Miejsce Konstytucji RP w systemie źródeł prawa podatkowego wymaga ponadto, aby proces jego wykładni przebiegał w taki sposób, by dokonana interpretacja była zgodna z tym aktem prawnym. W tej kwestii należy zwrócić uwagę na wytyczne Trybunału Konstytucyjnego, zawarte w uchwale z 6 września 1995 r., sygn. W 20/94 (orzecznictwo TK, 1995, nr 1, poz. 6, cz. II, s. 258–265), w których wskazano, że w sytuacji, gdy jest możliwe takie wyłożenie przepisu, aby pozostawał on w zgodzie z Konstytucją RP, należy z tej możliwości skorzystać i odrzucić taką drogę interpretacji, która prowadzi do odczytania przepisu jako niekonstytucyjnego.

Ćwiczenie

Wpisz w wyszukiwarce frazę: *Orzecznictwo TK wyszukiwarka*

Wejdź na stronę Internetowego Portalu Orzeczeń (IPO).

Korzystając z filtrów i wyszukiwarki znajdź uchwałę o sygnaturze: sygn. W 20/94 i zapoznaj się z nią.

Ogólne prawo podatkowe

Materia ogólnego prawa podatkowego została określona w ustawie z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

Ordynacja podatkowa normuje:

1. zobowiązania podatkowe,
2. informacje podatkowe,
3. postępowanie podatkowe, kontrolę podatkową i czynności sprawdzające,
4. tajemnicę skarbową.

Zwróćmy uwagę, że przepisy Ordynacji podatkowej stosuje się do:

- podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego, do których ustalania lub określania uprawnione są organy podatkowe,
- opłaty skarbowej oraz opłat, o których mowa w przepisach o podatkach i opłatach lokalnych,
- spraw z zakresu prawa podatkowego innych niż wymienione w punkcie 1, należących do właściwości organów podatkowych.

Pamiętaj!

Przepisów Ordynacji podatkowej nie stosuje się do świadczeń pieniężnych wynikających ze stosunków cywilnoprawnych oraz do opłat za usługi, do których zastosowanie mają przepisy o cenach.

Przeanalizujmy teraz najważniejsze pojęcia.

Najważniejsze pojęcia

Zacznijmy od podatku. Jak wskazuje art. 6 Ordynacji podatkowej **podatkiem** jest publicznoprawne, nieodpłatne, przymusowe oraz bezzwrotne świadczenie pieniężne na rzecz Skarbu Państwa, województwa, powiatu albo gminy, wynikające z ustawy podatkowej.

Podatnik co do zasady to osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej podlegająca na mocy ustaw podatkowych obowiązkowi podatkowemu.

Płatnikiem jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej obowiązana na podstawie przepisów prawa podatkowego do obliczenia i pobrania od podatnika podatku oraz wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu.

Inkasentem nazywamy osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej obowiązaną do pobrania od podatnika podatku i wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu. Jak widzimy, inkasent nie oblicza podatku. Odpowiada tylko za pobranie podatku i jego wpłatę organowi podatkowemu.

Obowiązek podatkowy to wynikająca z ustaw podatkowych nieskonkretyzowana powinność przymusowego świadczenia pieniężnego w związku z zaistnieniem zdarzenia określonego w tych ustawach.

Zobowiązaniem podatkowym jest natomiast wynikające z obowiązku podatkowego zobowiązanie podatnika do zapłacenia na rzecz Skarbu Państwa, województwa, powiatu albo gminy podatku w wysokości, w terminie oraz w miejscu określonych w przepisach prawa podatkowego. Powinność zapłaty podatku jest w tym przypadku już skonkretyzowana.

Zaznaczmy przy okazji, że w myśl przepisów Ordynacji podatkowej zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem:

- zaistnienia zdarzenia, z którym ustawa podatkowa wiąże powstanie takiego zobowiązania,
- doręczenia decyzji organu podatkowego ustalającej wysokość tego zobowiązania.

Szczegółowe zasady powstawania zobowiązania podatkowego określone zostały w art. 21–24 Ordynacji podatkowej.

Ćwiczenie

Otwórz Ordynację podatkową. Przeczytaj Artykuł 3 ustawy.

Ordynacja podatkowa - Artykuły 1-12

Odesłania do aktów prawnych

Ordynacja podatkowa - Artykuły 1-12

Poszczególne podatki – krótka charakterystyka ogólna

Podatek dochodowy od osób fizycznych

Popularnie zwany PIT-em (od ang. **P**ersonal **I**ncome **T**ax – podatek od dochodów osobistych) – to podatek bezpośredni obejmujący wszystkie dochody uzyskiwane przez osoby fizyczne, z wyłączeniem wymienionych w ustawie.

Uwaga:

Przepisów ustawy nie stosuje się do:

a. przychodów z działalności rolniczej, z wyjątkiem przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej,

b. przychodów z gospodarki leśnej w rozumieniu ustawy o lasach,
c. przychodów podlegających przepisom o podatku od spadków i darowizn,
d. przychodów wynikających z czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy,
e. przychodów z tytułu podziału wspólnego majątku małżonków w wyniku ustania lub ograniczenia małżeńskiej wspólności majątkowej oraz przychodów z tytułu wyrównania dorobków po ustaniu rozdzielności majątkowej małżonków lub śmierci jednego z nich,
f. przychodów (dochodów) przedsiębiorcy żeglugowego opodatkowanych na zasadach wynikających z ustawy z 24 sierpnia 2006 r. o podatku tonażowym,
g. przychodów opodatkowanych na zasadach wynikających z ustawy z 6 lipca 2016 r. o aktywizacji przemysłu okrętowego i przemysłów komplementarnych,
h. świadczeń na zaspokojenie potrzeb rodziny, o których mowa w art. 27 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, objętych wspólnością majątkową małżeńską.
i. wypłat, o których mowa w art. 27 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej (obecnie ustawa ta nazywa się Ustawą o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw - w dalszej części będziemy używali tych określeń zamiennie);
j. przychodów wynikających z rozliczeń energii wytworzonej przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej i prosumenta wirtualnego energii odnawialnej, o których mowa w art. 4 ust. 11 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.

Podatek dochodowy zasadniczo służy do opodatkowania dochodu, czyli różnicy pomiędzy przychodami a kosztami ich uzyskania. Ale istnieje od tej zasady mnóstwo wyłączeń, wyjątków i odstępstw – czym będziemy zajmować się w dalszej części e-kursu.

Podatek dochodowy od osób prawnych

Popularnie zwany CIT-em (od ang. **C**orporate **I**ncome **T**ax – podatek od dochodów spółek/ przedsiębiorstw) – to podatek bezpośredni, obciążający dochody uzyskiwane przez osoby prawne i inne jednostki organizacyjne, wskazane w ustawie.

Wskazówka:

Osoba prawna to jednostka organizacyjna stworzona w określonym celu, której przepisy szczególne przyznają osobowość prawną i uznają ją za samodzielny podmiot prawa cywilnego, mający zdolność do występowania w obrocie prawnym jako podmiot praw i obowiązków. Przykładem osoby prawnej jest spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, spółka akcyjna czy spółka komandytowo-akcyjne.

Przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych mają zastosowanie do osób prawnych i spółek kapitałowych w organizacji, jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej (z wyjątkiem spółek niemających osobowości prawnej – np. spółki cywilnej), a także do:

- spółek komandytowych (od 1.01.2021 r.) i spółek komandytowo-akcyjnych mających siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- spółek jawnych mających siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli wspólnikami spółki jawnej nie są wyłącznie osoby fizyczne oraz spółka jawna nie złoży:

  a) przed rozpoczęciem roku obrotowego informacji, według ustalonego wzoru, o podatnikach podatku dochodowego od osób prawnych oraz o podatnikach podatku dochodowego od osób fizycznych, posiadających, bezpośrednio lub za pośrednictwem podmiotów niebędących podatnikami podatku dochodowego, prawa do udziału w zysku tej spółki, o którym mowa odpowiednio w art. 5 ust. 1 albo o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, lub

  b) aktualizacji informacji, o której mowa w lit. a, w terminie 14 dni, licząc od dnia zaistnienia zmian w składzie podatników

  - do naczelnika urzędu skarbowego właściwego ze względu na siedzibę spółki jawnej oraz naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla każdego podatnika osiągającego dochody z takiej spółki;

- spółek niemających osobowości prawnej mających siedzibę lub zarząd w innym państwie, jeżeli zgodnie z przepisami prawa podatkowego tego innego państwa są traktowane jak osoby prawne i podlegają w tym państwie opodatkowaniu od całości swoich dochodów bez względu na miejsce ich osiągania.

Podatnikami mogą być również grupy co najmniej dwóch spółek prawa handlowego mających osobowość prawną, które pozostają w związkach kapitałowych, zwane dalej podatkowymi grupami kapitałowymi.

Podobnie jak w przypadku podatku dochodowego od osób fizycznych, podatek powinien dotyczyć dochodu – który stanowi

różnicę pomiędzy przychodami a kosztami ich uzyskania. I podobnie jak w przypadku PIT, jest tu wiele różnego rodzaju wyjątków i szczególnych sposobów ustalania podatku.

Podatek od towarów i usług

Popularnie zwany VAT-em (od ang.**V**alue **A**dded **T**ax – podatek od wartości dodanej). W polskiej literaturze i języku potocznym nazywany jest również podatkiem od towarów i usług, w skrócie PTU.

Wbrew temu, co się czasami sądzi, podatek o tym charakterze występuje nie tylko w krajach Wspólnoty Europejskiej, ma dość powszechny charakter (np. w Kanadzie, Australii czy Nowej Zelandii nazywa się go podatkiem GST – Goods and Services Tax). Rozpiętość stawek podstawowych w poszczególnych krajach jest bardzo duża, a to właśnie wysokość stawki podstawowej decyduje o rozmiarze roli fiskalnej i cenotwórczej tego podatku.

VAT jest podatkiem pośrednim, dodawanym do ceny przez czynnych podatników VAT (czyli takich podatników, którzy są zobowiązani doliczać do ceny swoich towarów i usług ten podatek) za każdym razem, kiedy występuje dostawa towaru lub usługi – z wyjątkiem przypadków, gdy dostawa ta jest od podatku zwolniona lub opodatkowana stawką preferencyjną 0%. Każdy czynny podatnik dokonujący opodatkowanej sprzedaży ma jednak prawo do odliczenia od podatku dodanego do ceny przy sprzedaży (w terminologii rozliczeń z urzędem skarbowym i w przepisach ten podatek nazywany jest podatkiem należnym) podatku, który został naliczony przez innego czynnego podatnika VAT przy dostawie towarów i usług niezbędnych do dokonania sprzedaży opodatkowanej.

VAT jest pod szczególną pieczą fiskusa. Nic dziwnego, VAT i akcyza to główne źródła zasilania budżetu. Dodatkowo VAT jest wrażliwy na nadużycia – stąd dziesiątki przepisów zabezpieczających, uszczegóławiających, stąd problemy ze zwrotem VAT i jego odliczeniem. Stąd też szczególna uwaga urzędników podatkowych podczas kontroli rozliczania podatku oraz wymagania stawiane dokumentom używanym w obrocie VAT, obowiązkom dokumentacyjnym itp.

Podatek od czynności cywilnoprawnych

Podatek od czynności cywilnoprawnych popularnie nazywany jest PCC. Podlegają mu wszelkie czynności cywilnoprawne zachodzące pomiędzy stronami, z licznymi jednak wyłączeniami, którymi będziemy zajmowali się w dalszej części kursu.

Podatek ten jest podatkiem płaconym przez wskazaną w ustawie stronę transakcji. Najczęściej mamy z nim do czynienia, kupując nieruchomość, pożyczając prywatnie pieniądze czy nabywając samochód.

Podatkowi od czynności cywilnoprawnych podlegają:

a. następujące czynności cywilnoprawne:

- umowy sprzedaży oraz zamiany rzeczy i praw majątkowych,
- umowy pożyczki pieniędzy lub rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku,
- umowy darowizny – w części dotyczącej przejęcia przez obdarowanego długów i ciężarów albo zobowiązań darczyńcy,
- umowy dożywocia,
- umowy o dział spadku oraz umowy o zniesienie współwłasności – w części dotyczącej spłat lub dopłat,
- ustanowienie hipoteki,
- ustanowienie odpłatnego użytkowania, w tym nieprawidłowego, oraz odpłatnej służebności,
- umowy depozytu nieprawidłowego,
- umowy spółki,

b. zmiany umów wymienionych w pkt 1, jeżeli powodują one podwyższenie podstawy opodatkowania podatkiem od czynności cywilnoprawnych,

c. orzeczenia sądów, w tym również polubownych, oraz ugody, jeśli wywołują takie same skutki prawne jak czynności cywilnoprawne wymienione w pkt 1 lub 2.

Podatek od nieruchomości

To jeden z podatków lokalnych – w związku z tym regulacje dotyczące podatku od nieruchomości znajdują się w ustawie z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych.

Co podlega, a co nie podlega opodatkowaniu?

Opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają:

- grunty,
- budynki lub ich części,

- budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Nie podlegają temu podatkowi:

a. użytki rolne,
b. użytki rolne lub lasy, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej,
c. pod warunkiem wzajemności – nieruchomości będące własnością państw obcych lub organizacji międzynarodowych albo przekazane im w użytkowanie wieczyste, przeznaczone na siedziby przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych i innych misji korzystających z przywilejów i immunitetów na mocy ustaw, umów bądź zwyczajów międzynarodowych,
d. grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi, z wyjątkiem gruntów pod wodami jezior lub zbiorników sztucznych,
e. grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi,
f. nieruchomości lub ich części zajęte na potrzeby organów jednostek samorządu terytorialnego, w tym urzędów gmin, starostw powiatowych i urzędów marszałkowskich,
g. grunty zajęte pod pasy drogowe dróg publicznych w rozumieniu przepisów o drogach publicznych oraz zlokalizowane w nich budowle – z wyjątkiem związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej innej niż eksploatacja autostrad płatnych.

Podatnikami podatku od nieruchomości są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej, będące:

1. właścicielami nieruchomości lub obiektów budowlanych,
2. posiadaczami samoistnymi nieruchomości lub obiektów budowlanych (jeżeli przedmiot opodatkowania znajduje się w posiadaniu samoistnym, obowiązek podatkowy w zakresie podatku od nieruchomości ciąży na posiadaczu samoistnym),
3. użytkownikami wieczystymi gruntów,
4. posiadaczami nieruchomości lub ich części albo obiektów budowlanych lub ich części, stanowiących własność Skarbu Państwa bądź jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli posiadanie:

- wynika z umowy zawartej z właścicielem, Agencją Nieruchomości Rolnych lub z innego tytułu prawnego, z wyjątkiem posiadania przez osoby fizyczne lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości,
- jest bez tytułu prawnego, z zastrzeżeniem art. 3 ust. 2 ustawy (dotyczy przedmiotów opodatkowania wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa lub będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe).

Wskazówka:

Posiadacz samoistny to osoba, która rzeczą włada tak jak właściciel. Można być posiadaczem samoistnym, nie będąc równocześnie właścicielem. W niektórych przypadkach posiadanie samoistne może prowadzić do nabycia własności poprzez zasiedzenie.

Pamiętaj!

Jeżeli nieruchomość lub obiekt budowlany stanowią współwłasność lub znajdują się w posiadaniu dwóch lub więcej podmiotów, to są odrębnym przedmiotem opodatkowania, a obowiązek podatkowy od nieruchomości lub obiektu budowlanego ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach bądź posiadaczach.

Podatek od środków transportowych

Podatek od środków transportowych to kolejny podatek lokalny, którego ciężar ponoszą przedsiębiorcy używający środków transportowych wskazanych w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych.

Opodatkowaniu podatkiem od środków transportowych podlegają:

1. samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony i poniżej 12 ton,
2. samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton,
3. ciągniki siodłowe i balastowe przystosowane do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 3,5 tony i poniżej 12 ton,
4. ciągniki siodłowe i balastowe przystosowane do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton,
5. przyczepy i naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą od 7 ton i poniżej 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego,
6. przyczepy i naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego,

7. autobusy.

Opłaty: targowa, miejscowa i uzdrowiskowa, reklamowa i podatek od psów

Do opłat tych stosuje się przepisy ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Opłatę targową pobiera się od osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej dokonujących sprzedaży na targowiskach. Opłacie targowej nie podlega sprzedaż w budynkach lub w ich częściach.

Za targowiska uważa się wszelkie miejsca, w których jest prowadzona sprzedaż.

Od opłaty targowej zwolnieni są podatnicy będący podatnikami podatku od nieruchomości w związku z przedmiotami opodatkowania położonymi na targowiskach.

Opłata miejscowa jest pobierana od osób fizycznych przebywających dłużej niż dobę w celach turystycznych, wypoczynkowych lub szkoleniowych:

- w miejscowościach posiadających korzystne właściwości klimatyczne, walory krajobrazowe oraz warunki umożliwiające pobyt osób w tych celach,
- w miejscowościach znajdujących się na obszarach, którym nadano status obszaru ochrony uzdrowiskowej na zasadach określonych w ustawie o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych

– za każdy dzień pobytu w takich miejscowościach.

Opłata uzdrowiskowa jest pobierana od osób fizycznych przebywających dłużej niż dobę w celach zdrowotnych, turystycznych, wypoczynkowych lub szkoleniowych w miejscowościach znajdujących się na obszarach, którym nadano status uzdrowiska na zasadach określonych w ustawie z 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych.

Opłatę pobiera się za każdy dzień pobytu w takich miejscowościach.

Uwaga!

Od osób, od których pobierana jest opłata uzdrowiskowa, nie pobiera się opłaty miejscowej.

Opłata reklamowa

Opłatę reklamową, która może składać się z części stałej i zmiennej, pobiera się od:

1) właścicieli nieruchomości lub obiektów budowlanych, z wyłączeniem nieruchomości gruntowych oddanych w użytkowanie wieczyste,

2) użytkowników wieczystych nieruchomości gruntowych,

3) posiadaczy samoistnych nieruchomości lub obiektów budowlanych,

4) posiadaczy nieruchomości lub ich części albo obiektów budowlanych lub ich części, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli posiadanie:

a) wynika z umowy zawartej z właścicielem, Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa lub z innego tytułu prawnego,

b) jest bez tytułu prawnego

- jeżeli na tych nieruchomościach lub obiektach budowlanych znajdują się tablice reklamowe lub urządzenia reklamowe, niezależnie od tego czy na tablicy reklamowej lub urządzeniu reklamowym eksponowana jest reklama.

Podatek od psów

Rada gminy może wprowadzić opłatę od posiadania psów, którą pobiera się od osób fizycznych posiadających psy z następującymi wyjątkami.

1) członków personelu przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych oraz innych osób zrównanych z nimi na podstawie ustaw, umów lub zwyczajów międzynarodowych, jeżeli nie są obywatelami polskimi i nie mają miejsca stałego

pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - pod warunkiem wzajemności;

2) osób zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych - z tytułu posiadania jednego psa;

3) osób niepełnosprawnych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych - z tytułu posiadania psa asystującego;

4) osób w wieku powyżej 65 lat prowadzących samodzielnie gospodarstwo domowe - z tytułu posiadania jednego psa;

5) podatników podatku rolnego od gospodarstw rolnych - z tytułu posiadania nie więcej niż dwóch psów.

Opłata skarbowa

Opłacie skarbowej podlega:

- w sprawach indywidualnych z zakresu administracji publicznej:

    a) dokonanie czynności urzędowej na podstawie zgłoszenia lub na wniosek,

    b) wydanie zaświadczenia na wniosek,

    c) wydanie zezwolenia (pozwolenia, koncesji),

- w sprawie z zakresu administracji publicznej lub w postępowaniu sądowym – złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury albo jego odpisu, wypisu bądź kopii.

Opłacie podlega również dokonanie czynności urzędowej, wydanie zaświadczenia oraz zezwolenia (pozwolenia) przez podmiot inny niż organ administracji rządowej i samorządowej, w związku z wykonywaniem zadań z zakresu administracji publicznej, a także złożenie w takim podmiocie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury albo jego odpisu, wypisu bądź kopii.

Obowiązki, zwolnienia oraz dokładne określenie przedmiotu opłaty skarbowej uregulowane zostały w ustawie z 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej.

Wysokość opłaty skarbowej jest bardzo zróżnicowana – w założeniu ma pokrywać koszt wystawienia niezbędnego dokumentu.

Obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej ciąży na osobach fizycznych, osobach prawnych i jednostkach organizacyjnych niemających osobowości prawnej, jeżeli wskutek dokonanego przez nie zgłoszenia lub na ich wniosek dokonuje się czynności urzędowej albo jeżeli na ich wniosek wydaje się zaświadczenie lub zezwolenie (pozwolenie, koncesję), a w razie istnienia prokury (pełnomocnictwa, umocowania) – na mocodawcy, pełnomocniku, przedsiębiorcy lub prokurencie.

Obowiązek jest solidarny, jeżeli czynności objętej opłatą skarbową dokonuje się na wspólny wniosek (w wyniku wspólnego zgłoszenia) więcej niż jednego podmiotu. Jeśli jeden z nich jest z opłaty skarbowej zwolniony podmiotowo, obowiązek zapłaty ciąży solidarnie na pozostałych stronach tej czynności.

Podatek od spadków i darowizn

Podatkowi od spadków i darowizn podlega nabycie przez osoby fizyczne własności rzeczy znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub praw majątkowych wykonywanych na terytorium RP, tytułem:

- dziedziczenia, zapisu zwykłego, dalszego zapisu, zapisu windykacyjnego, polecenia testamentowego,
- darowizny, polecenia darczyńcy,
- zasiedzenia,
- nieodpłatnego zniesienia współwłasności,
- zachowku, jeżeli uprawniony nie uzyskał go w postaci uczynionej przez spadkodawcę darowizny lub w drodze dziedziczenia albo w postaci zapisu,
- nieodpłatnej: renty, użytkowania oraz służebności.

Podatkowi podlega również nabycie praw do wkładu oszczędnościowego na podstawie dyspozycji wkładem na wypadek śmierci i nabycie jednostek uczestnictwa na podstawie dyspozycji uczestnika funduszu inwestycyjnego otwartego albo specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego na wypadek śmierci.

Podatkowi nie podlegają:

a. nabycie własności rzeczy ruchomych znajdujących się na terytorium RP lub praw majątkowych podlegających

wykonaniu na terytorium RP, jeżeli w dniu nabycia ani nabywca, ani też spadkodawca lub darczyńca nie byli obywatelami polskimi i nie mieli miejsca stałego pobytu lub siedziby na terytorium RP,
b. nabycie w drodze spadku, zapisu windykacyjnego lub darowizny praw autorskich i praw pokrewnych, praw do projektów wynalazczych, znaków towarowych i wzorów zdobniczych oraz wierzytelności wynikających z nabycia tych praw,
c. nabycie w drodze dziedziczenia środków z pracowniczego programu emerytalnego i pracowniczego programu kapitałowego, o którym mowa w ustawie o Pracowniczych Planach Kapitałowych,,
d. nabycie w drodze spadku środków zgromadzonych na rachunku zmarłego członka otwartego funduszu emerytalnego,
e. nabycie w drodze spadku środków zgromadzonych na indywidualnym koncie emerytalnym oraz na indywidualnym koncie zabezpieczenia emerytalnego,
f. nabycie w drodze spadku kwoty składek zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

W podatku od spadków i darowizn występuje wiele ulg, zwolnień i wyłączeń – szczególnie w relacjach majątkowych pomiędzy osobami bliskimi.

Podatek rolny

Opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza.

Podatnikami podatku rolnego są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki, nieposiadające osobowości prawnej, będące:

1. właścicielami gruntów (z pewnymi wyjątkami),
2. posiadaczami samoistnymi gruntów,
3. użytkownikami wieczystymi gruntów,
4. posiadaczami gruntów, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli posiadanie:

    a. wynika z umowy zawartej z właścicielem, z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa lub z innego tytułu prawnego, a także jeżeli dotyczy nieruchomości znajdujących się w Zasobie, o którym mowa w art. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości, albo
    b. jest bez tytułu prawnego, z wyjątkiem gruntów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa lub będących w zarządzie Lasów Państwowych; w tym przypadku podatnikami są odpowiednio jednostki organizacyjne Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i Lasów Państwowych.

Podatek leśny

Opodatkowaniu podatkiem leśnym podlegają określone w ustawie o podatku leśnym lasy, z wyjątkiem lasów zajętych na wykonywanie innej działalności gospodarczej niż działalność leśna.

Lasem w rozumieniu ustawy są natomiast grunty leśne sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako lasy.

Podatnikami podatku leśnego są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki, nieposiadające osobowości prawnej, będące:

- właścicielami lasów (z pewnymi wyjątkami),
- posiadaczami samoistnymi lasów,
- użytkownikami wieczystymi lasów,
- posiadaczami lasów, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego.

Podatek akcyzowy

Podatek akcyzowy jest jednym z ważniejszych źródeł dochodów budżetowych i – podobnie jak VAT – znajduje się pod szczególną pieczą fiskusa.

Opodatkowaniu akcyzą podlegają wyroby akcyzowe wymienione w ustawie oraz samochody osobowe. Do najbardziej popularnych wyrobów objętych akcyzą należą papierosy i alkohol, ale lista wyrobów akcyzowych jest o wiele dłuższa.

Stawki podatku, warunki ich stosowania, zwyżki i zniżki itp. uregulowane są szczegółowo w ustawie. Cześć podatników wyrabiających lub sprzedających wyroby objęte akcyzą musi poddać się tzw. szczególnemu nadzorowi podatkowemu, stanowiącemu rodzaj ciągłej kontroli celno-skarbowej.

Pamiętaj!

Ulgi i zwolnienia podatkowe udzielone na podstawie odrębnych przepisów nie mają zastosowania do akcyzy.

Podatki branżowe

W polskim systemie podatkowym istnieją również podatki, które możemy nazwać podatkami branżowymi. Należą do nich między innymi: podatek od gier hazardowych, podatek tonażowy, od niektórych kopalin czy tzw. podatek bankowy.

W trakcie kursu nie poświęcimy im zbyt dużo miejsca. Opanowanie zasad ich rozliczania wymaga bowiem praktyki w podmiotach zajmujących się tymi właśnie aktywnościami.

Ćwiczenie

Wejdź na stronę

https://www.podatki.gov.pl/abc-podatkow/podatki-w-polsce/

Przeczytaj notkę dotyczącą podatków.

Odesłania do aktów prawnych

Ustawa o PDOF - Artykuły 1-5

Ustawa o PDOP - Artykuły 1-6

Ustawa podatki lokalne - Artykuły 2-7

Ustawa podatki lokalne - Artykuły 8-14

Ustawa podatki lokalne - Artykuły 15-19a

Ustawa z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn